

Młodzi dorośli w domu rodzinnym

Opracowała
Daria Litwin

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W skrócie

- Niemal dwie piąte (39%) Polaków stanu wolnego w wieku 25–34 lata mieszka z rodzicami (opiekunami). Jest to wzrost w porównaniu do poprzednich edycji badania. Większość z nich (58%) stanowią mężczyźni. Ponadto znacząca ich część (59%) to osoby z przedziału wiekowego 25–29 lat.
- Najwięcej tzw. gniazdowników (61%) mieszka na wsi, a najmniej w miastach liczących od 500 tysięcy mieszkańców (3%).
- Gniazdownicy to przede wszystkim osoby pracujące (83%), niezależne finansowo od rodziców (72% deklaruje całkowitą niezależność, 24% – częściową).
- Najczęściej wskazywanymi przyczynami pozostawania w domu rodzinnym są: brak własnego mieszkania (51%), dobre warunki mieszkaniowe w domu rodziców (48%), niższe koszty utrzymania (42%) oraz niewystarczające dochody (39%).
- Powody pozostawania w domu są zróżnicowane w zależności od płci. Mężczyźni istotnie częściej wymieniają jako przyczyny brak wystarczających dochodów (44% wobec 33% wśród kobiet) oraz brak własnej rodziny (40% wobec 20% wśród kobiet). Natomiast kobiety częściej wskazują na wsparcie w codziennych obowiązkach ze strony rodziców (35% wobec 11% wśród mężczyzn), przywiązanie emocjonalne (28% wobec 16%) oraz fakt, że to rodzice wymagają pomocy (20% wobec 10% wśród mężczyzn).
- Osoby stanu wolnego w przedziale wiekowym 25–34 lata częściej określają mieszkanie z rodzicami jako wybór niż jako konieczność.
- Większość Polaków (56%) uważa, że pomoc rodziców jest dzieciom zawsze potrzebna.

SPIS TREŚCI

Profil społeczno-demograficzny	2
Finansowa niezależność	5
Nieformalne związki gniazdowników	6
Planowana wyprowadzka	7
Dlaczego gniazdownicy mieszkają z rodzicami?	8
Wybór czy konieczność?	11
Wiek wyprowadzki	12
Wspieranie dzieci	13

W różnego rodzaju materiałach publicystycznych pojawia się określenie **gniazdownicy**, odnoszące się do osób w wieku 25–34 lata, które mieszkają z rodzicami, nie posiadają współmałżonka i same nie są rodzicami. Zgodnie z przyjętą definicją, do gniazdowników nie zalicza się osób rozwiedzionych oraz wdowców.

W przekazach medialnych osoby te przedstawiane są w krytycznym świetle – przypisuje się im lenistwo, brak ambicji, chęć życia kosztem rodziców i pozostania „dorosłymi dziećmi”. Takie podejście może jednak budzić zdziwienie, gdy weźmiemy pod uwagę fakt, że jeszcze kilkadziesiąt lat temu powszechny był w Polsce model rodziny wielopokoleniowej, w której wspólne zamieszkiwanie było naturalnym elementem życia rodzinnego. Rodzice mogli wówczas liczyć na pomoc dorosłych dzieci w starszym wieku, a sami wspierali je w opiece nad wnukami. Wraz z przemianami społeczno-gospodarczymi i poprawą warunków materialnych coraz więcej młodych ludzi zaczęło wyprowadzać się z domów rodzinnych – sprzyjały temu lepsze zarobki oraz większe możliwości zawodowe.

Warto więc zastanowić się, czy obserwowany dziś wzrost liczby dorosłych mieszkających z rodzicami wynika jedynie ze zmiany postaw społecznych, czy raczej z rosnących trudności ekonomicznych, takich jak wysokie ceny mieszkań czy trudności ze znalezieniem pracy.

W kolejnych częściach komunikatu przedstawimy profil społeczno-demograficzny gniazdownika oraz jego sytuację finansową. Zapytaliśmy bowiem również samych zainteresowanych o przyczyny pozostawania w domu rodzinnym oraz o to, czy mieszkanie z rodzicami traktują jako wybór czy konieczność. Ponadto sprawdziliśmy, w jakim wieku, zdaniem Polaków, dzieci powinny wyprowadzić się z domu rodzinnego oraz do jakiego momentu w życiu rodzice powinni im pomagać¹.

¹ Dane zebrano z dwóch badań i połączono.

Pierwsze z nich – „Jak mieszkamy” – przeprowadzono za pomocą panelu badawczego CBOS na próbie mieszkańców Polski w wieku 25–34 lata. Respondenci zarejestrowani w panelu samodzielnie wypełniali ankietę internetową (metoda CAWI). Badanie zrealizowano w dniach od 8 do 15 września 2025 roku na próbie liczącej 216 osób.

Drugie badanie – „Aktualne problemy i wydarzenia” (425) – przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL. Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankietę miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 11 do 22 września 2025 roku na próbie liczącej 969 osób (w tym: 65,4% metodą CAPI, 22,1% – CATI i 12,5% – CAWI).

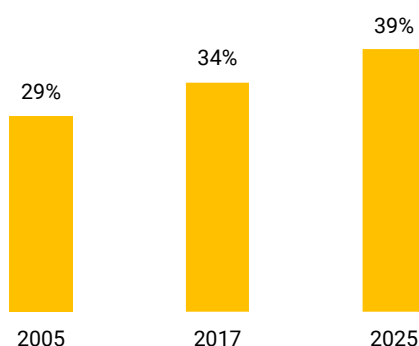
CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

PROFIL SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNY

Niemal dwie piąte Polaków stanu wolnego w przedziale wiekowym 25–34 lata (39%) mieszka ze swoimi rodzicami (opiekunami) pod jednym dachem. W porównaniu z pomiarami z roku 2005 oraz 2017 notujemy wzrost odsetka osób pozostających w rodzinnym gnieździe.

CBOS

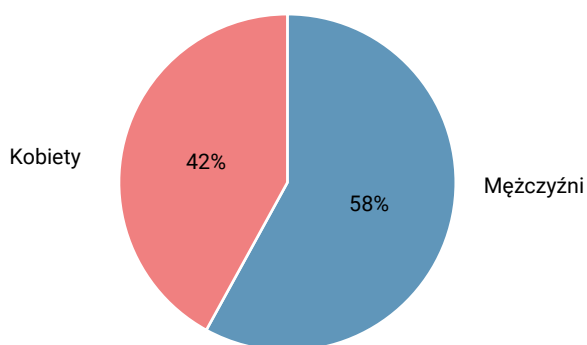
RYS. 1. Osoby w wieku 25–34 lata stanu wolnego, które mieszkają z rodzicami pod jednym dachem

Z naszego badania wynika, że większość (58%) spośród nich stanowią mężczyźni.

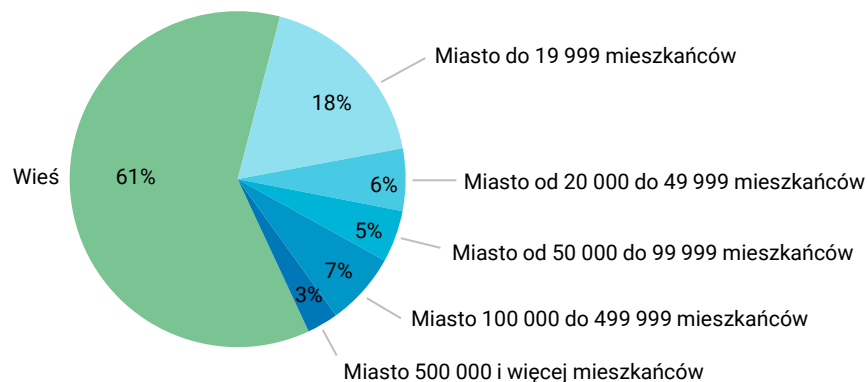
CBOS

RYS. 2. Płeć osób w wieku 25–34 lata stanu wolnego, które mieszkają z rodzicami pod jednym dachem

Wśród ogółu pełnoletnich osób niezamężnych i nieżonatych, które mieszkają z rodzicami, najmniejszy odsetek stanowią osoby mieszkające w miastach liczących 500 tys. lub więcej ludności (3%), największy zaś te, które mieszkają na wsi (61%).

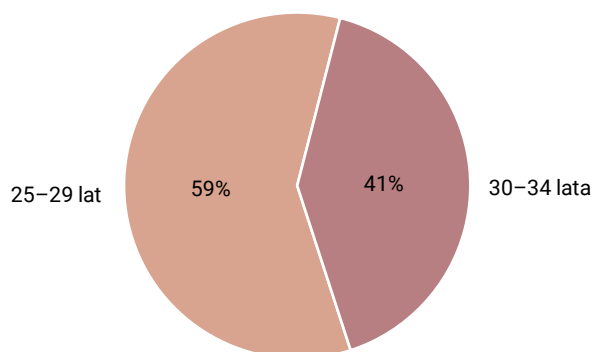
RYS. 3. Miejsce zamieszkania osób w wieku 25–34 lata stanu wolnego, które mieszkają z rodzicami pod jednym dachem

Ze względu na przyjętą przez nas definicję gniazdownika, zadaliśmy pytania respondentom w grupie wiekowej 25–34 lata. Jako iż między najmłodszymi a najstarszymi spośród nich jest różnica niemal 10 lat, zdecydowaliśmy się podczas analizy wyróżnić dwie grupy: 25–29 lat oraz 30–34 lata.

Znaczącą większość (59%) gniazdowników stanowią osoby plasujące się w przedziale wiekowym 25–29 lat. Można przypuszczać więc, że gniazdownicy to częściej osoby, które stosunkowo niedawno skończyły studia i nie mają jeszcze stabilnych dochodów, co wiąże się z koniecznością korzystania ze wsparcia rodziców.

RYS. 4. Wiek osób stanu wolnego, które mieszkają z rodzicami pod jednym dachem

Niezależnie od grupy wiekowej, to mężczyźni nieco częściej niż kobiety pozostają w domu rodzinnym. Zauważyć jednak można, że wraz z wiekiem odsetek mężczyzn–gniazdowników spada, a kobiet – wzrasta.

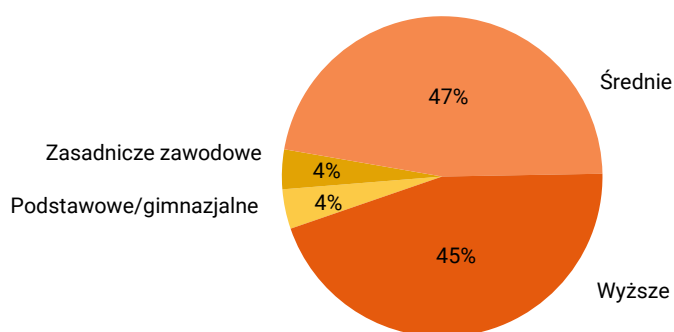
TABELA 1

Płeć osób pełnoletnich stanu wolnego, które mieszkają z rodzicami pod jednym dachem	Kategorie wiekowe	
	25–29 lat	30–34 lata
	procentowanie w kolumnach	
Mężczyźni	60	54
Kobiety	40	46

Niemal połowa osób, w przedziale wiekowym 25–34 lata, które nadal mieszkają z rodzicami pod jednym dachem, ma wykształcenie średnie lub wyższe. Nieliczni natomiast legitymują się wykształceniem podstawowym lub zasadniczym zawodowym (po 4% w obu przypadkach).

CBOS

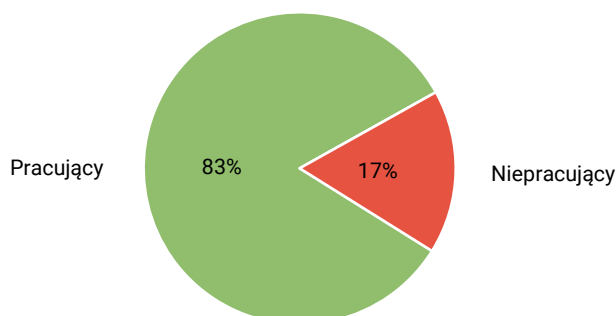
RYS. 5. Wykształcenie osób w wieku 25–34 lata stanu wolnego, które mieszkają z rodzicami pod jednym dachem

Polacy w wieku 25–34 stanu wolnego, którzy mieszkają pod jednym dachem z rodzicami, to przede wszystkim osoby pracujące (83%).

CBOS

RYS. 6. Przynależność do grupy pracujących lub niepracujących osób w wieku 25–34 lata stanu wolnego, które mieszkają z rodzicami pod jednym dachem

Z badania wynika, że pracujący to najliczniejsza grupa wśród osób stanu wolnego mieszkających z rodzicami w obydwu grupach wiekowych (82% wśród osób w wieku 25–29 lat oraz 84% wśród osób w wieku 30–34 lata).

TABELA 2

Przynależność do grup społeczno-zawodowych osób pełnoletnich stanu wolnego, które mieszkają z rodzicami pod jednym dachem	Kategorie wiekowe	
	25–29 lat	30–34 lata
	procentowanie w kolumnach	
Pracujący	82	84
Niepracujący	18	16

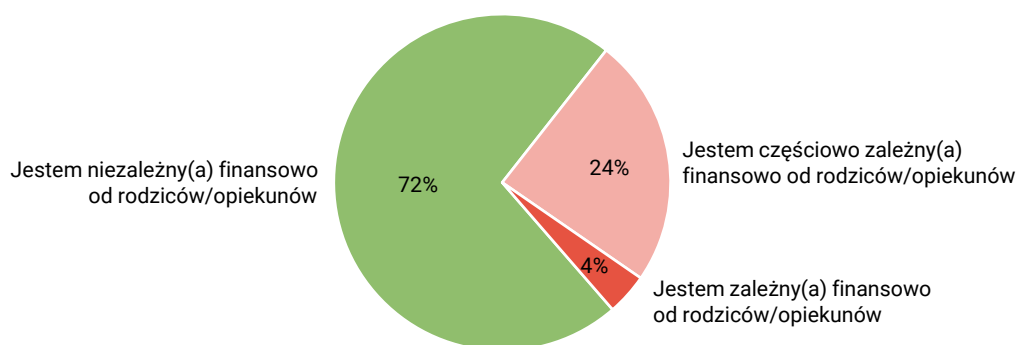
FINANSOWA NIEZALEŻNOŚĆ

Nie zawsze praca zarobkowa przynosi dochody, które pozwalałyby na usamodzielnienie się. Ze względu na ten fakt, w naszym badaniu zapytaliśmy o finansową (nie)zależność osób w wieku 25–34 lata, które nadal mieszkają z rodzicami pod jednym dachem.

Okazuje się, że osoby w wieku 25–34 lata stanu wolnego, które nie opuściły jeszcze rodzinnego gniazda, sporadycznie są finansowo całkowicie zależne od swoich rodziców (opiekunów); 72% nie potrzebuje wsparcia materialnego, ponieważ posiada wystarczające środki na swoje utrzymanie. Co czwarty gniazdownik (24%) jest po części zależny od nich finansowo.

CBOS

RYS. 7. (Nie)zależność finansowa osób w wieku 25–34 lata stanu wolnego, które mieszkają z rodzicami pod jednym dachem

Z badania wynika, że osoby pracujące nie zawsze dysponują wystarczającą kwotą pieniędzy na swoje utrzymanie – łącznie 13% pytanych korzysta z materialnej pomocy rodziców (częściowo lub w pełni). Zdecydowana większość pracujących (87%) ma jednak zarobki pozwalające na całkowitą niezależność finansową, a mimo to nadal mieszka z rodzicami pod jednym dachem. Dwie trzecie niepracujących (66%) częściowo korzysta ze wsparcia finansowego rodziców.

TABELA 3

Które z poniższych stwierdzeń najlepiej określa sytuację tej osoby?	Osoby pełnoletnie, które nie zawarły związku małżeńskiego według przynależności do grup społeczno-zawodowych	
	Pracujące	Niepracujące
	procentowanie w kolumnach	
Jest niezależna finansowo od rodziców/opiekunów	87	17
Jest częściowo zależna finansowo od rodziców/opiekunów	12	66
Jest zależna finansowo od rodziców/opiekunów	1	17

Niezależnie od wieku, wśród gniazdowników najliczniejszą grupę stanowią badani całkowicie niezależni finansowo od rodziców. W obydwu grupach wiekowych mniej więcej co czwarta osoba częściowo korzysta ze wsparcia rodziców.

TABELA 4

Które z poniższych stwierdzeń najlepiej określa sytuację tej osoby?	Osoby pełnoletnie, które nie zawarły związku małżeńskiego według wieku	
	25–29 lata	30–34 lata
	procentowanie w kolumnach	
Jest niezależna finansowo od rodziców/opiekunów	73	71
Jest częściowo zależna finansowo od rodziców/opiekunów	25	22
Jest zależna finansowo od rodziców/opiekunów	2	7

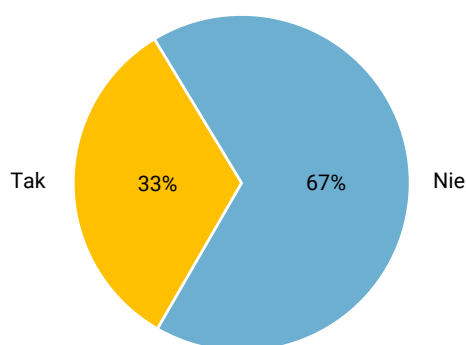
NIEFORMALNE ZWIĄZKI GNIAZDOWNIKÓW

Z naszego badania wynika, że zdecydowana większość (67%) osób w wieku 25–34 lata stanu wolnego, które mieszkają z rodzicami (opiekunami), nie ma partnera / partnerki.

CBOS

RYS. 8. Niezależnie od Pana(i) stanu cywilnego, czy jest Pan(i) obecnie z kimś w związku nieformalnym, partnerskim?

ODPOWIEDZI OSÓB W WIEKU 25–34 LATA STANU WOLNEGO, KTÓRE MIESZKAJĄ Z RODZICAMI POD JEDNYM DACHEM

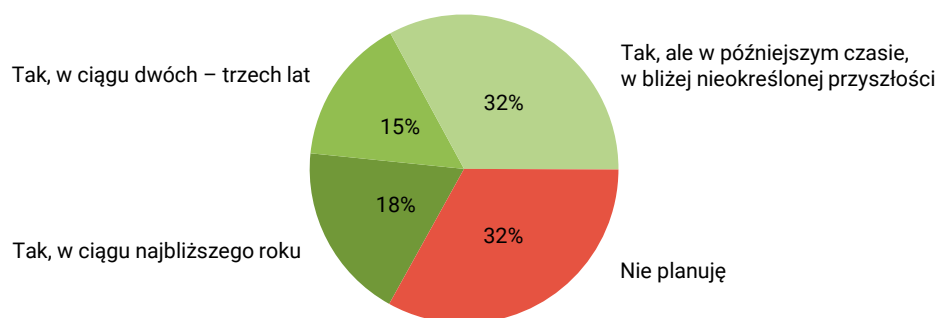
PLANOWANA WYPROWADZKA

Największy odsetek gniazdowników deklaruje, że nie planuje wyprowadzać się od rodziców albo że zrobi to w bliżej nieokreślonej przyszłości (po 32%). Zdecydowanie mniejsza część planuje opuszczenie rodzinnego gniazda w nadchodzącym roku (18%) lub w ciągu dwóch – trzech lat (15%).

CBOS

RYS. 9. Czy planuje Pan(i) wyprowadzić się od rodziców?

ODPOWIEDZI OSÓB W WIEKU 25–34 LATA STANU WOLNEGO, KTÓRE MIESZKAJĄ Z RODZICAMI POD JEDNYM DACHEM

Plany dotyczące wyprowadzki z domu rodzinnego różnią się w zależności od płci. Choć więcej kobiet niż mężczyzn wcale nie planuje opuszczać rodzinnego gniazda (38% wobec 29%), to w przypadku ewentualnej wyprowadzki perspektywa mężczyzn jest bardziej odległa. Podczas gdy 29% kobiet deklaruje, że zrobi to w ciągu najbliższego roku, to 41% mężczyzn wskazuje, iż nastąpi to w bliżej nieokreślonej przyszłości.

TABELA 5

Czy planuje Pan(i) wyprowadzić się od rodziców?	Płeć osób w wieku 25–34 lata stanu wolnego, które mieszkają z rodzicami pod jednym dachem	
	Mężczyźni	Kobiety
	procentowanie w kolumnach	
Tak, w ciągu najbliższego roku	11	29
Tak, w ciągu dwóch – trzech lat	19	11
Tak, ale w późniejszym czasie, w bliżej nieokreślonej przyszłości	41	23
Nie planuję	29	38

Planowanie wyprowadzki uwarunkowane jest wiekiem badanych. Niemal połowa respondentów w wieku 30–34 lata (48%) wcale nie planuje opuścić „rodzinnego gniazda”, podczas gdy w przypadku grupy wiekowej 25–29 lat odsetek ten jest o połowę mniejszy (23%).

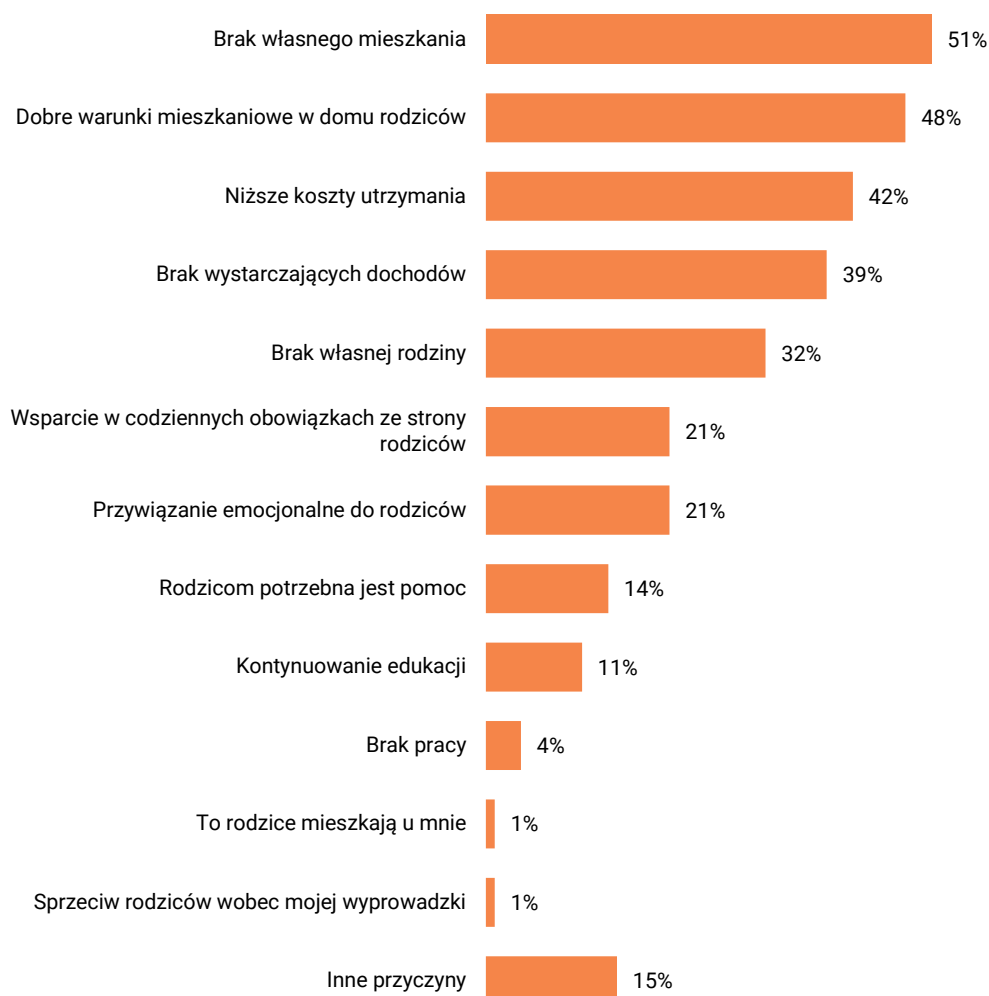
TABELA 6

Czy planuje Pan(i) wyprowadzić się od rodziców?	Wiek osób pełnoletnich stanu wolnego, które mieszkają z rodzicami pod jednym dachem	
	25–29 lat	30–34 lata
	w procentach	
Tak, w ciągu najbliższego roku	28	4
Tak, w ciągu dwóch – trzech lat	22	5
Tak, ale w późniejszym czasie, w bliżej nieokreślonej przyszłości	27	43
Nie planuję	23	48

DLACZEGO GNIAZDOWNICY MIESZKAJĄ Z RODZICAMI?

Respondentów stanu wolnego w wieku 25–34 lata, którzy nadal mieszkają z rodzicami, poprosiliśmy o samodzielne wymienienie przyczyn takiego stanu rzeczy. Najliczniejsza grupa wymienia jako powody czynniki ekonomiczne, a więc brak mieszkania (51%), niższe koszty utrzymania (42%), brak wystarczających dochodów (39%) oraz brak pracy (4%). Kontynuowanie nauki i związane z nią obowiązki to powód wyjaśniający brak możliwości lokalowego usamodzielnienia się co dziesiątego gniazdownika (11%). Niemal połowa odkłada start w samodzielne życie z powodu dobrych warunków mieszkaniowych w domu rodziców (48%), a co piąta – z powodu wsparcia w codziennych obowiązkach z ich strony (21%). Jedna trzecia pytanych (32%) uzasadnia swoje pozostawanie w rodzinnym gnieździe brakiem własnej rodziny, 21% – nie opuszcza domu ze względu na przywiązanie emocjonalne do rodziców, a 14% – ze względu na to, iż wymagają oni pomocy. Najrzadziej wymienianym powodem jest sprzeciw rodziców wobec wyprowadzki dziecka (1%).

RYS. 10. Przyczyny, dla których osoby w wieku 25–34 lata stanu wolnego mieszkają z rodzicami

* Pominęto odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondent mógł wymienić kilka powodów, dla których mieszka z rodzicami

Z naszego badania wynika, że powody pozostawania w rodzinnym gnieździe różnią się jedynie w niewielkim stopniu w zależności od wieku. W obydwu grupach najczęściej wskazywaną przyczyną jest brak własnego mieszkania (54% w grupie młodszych i 46% – starszych respondentów) oraz dobre warunki mieszkaniowe w domu rodziców (odpowiednio 52% i 44%). Brak wystarczających dochodów jako przeszkodę w usamodzielnieniu mieszkaniowym wymienia co drugi (49%) badany w wieku 25–29 lat i co czwarty (26%) w wieku 30–34 lata. Wśród osób stanu wolnego, które przekroczyły 30. rok życia, pozostawanie w domu rodzinnym wynika dwa razy częściej z otrzymywania wsparcia w codziennych obowiązkach ze strony rodziców (30% wskazań wobec 15% w grupie młodszej) oraz z faktu, że to rodzice wymagają pomocy (odpowiednio 20% i 10%).

TABELA 7

Przyczyny, dla których osoby w wieku 25–34 lata stanu wolnego mieszkają z rodzicami*	Kategorie wiekowe	
	25–29 lat	30–34 lata
	w procentach	
Brak własnego mieszkania	54	46
Dobre warunki mieszkaniowe w domu rodziców	52	44
Niższe koszty utrzymania	44	40
Brak wystarczających dochodów	49	26
Brak własnej rodziny	34	28
Wsparcie w codziennych obowiązkach ze strony rodziców	15	30
Przywiązanie emocjonalne do rodziców	19	24
Rodzicom potrzebna jest pomoc	10	20
Kontynuowanie edukacji	18	0
Brak pracy	7	0
To rodzice mieszkają u mnie	0	2
Sprzeciw wobec mojej wyprowadzki	0	1
Inne przyczyny	17	13

* Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondent mógł wymienić kilka powodów, dla których mieszka z rodzicami

Powody pozostawania w domu rodzinnym są zróżnicowane w zależności od płci. Brak wystarczających dochodów jest istotnie częściej wymienianą przyczyną lokalowej zależności przez mężczyzn niż kobiety, podobnie jak brak własnej rodziny. Natomiast przywiązanie emocjonalne do rodziców, konieczność pomagania im, a także uzyskiwanie od nich wsparcia w obowiązkach częściej deklarują kobiety.

TABELA 8

Przyczyny, dla których osoby w wieku 25–34 lata stanu wolnego mieszkają z rodzicami*	Płeć	
	Mężczyźni	Kobiety
	w procentach	
Brak własnego mieszkania	54	47
Dobre warunki mieszkaniowe w domu rodziców	46	52
Niższe koszty utrzymania	45	39
Brak wystarczających dochodów	44	33
Brak własnej rodziny	40	20
Wsparcie w codziennych obowiązkach ze strony rodziców	11	35
Przywiązanie emocjonalne do rodziców	16	28
Rodzicom potrzebna jest pomoc	10	20
Kontynuowanie edukacji	15	5
Brak pracy	6	2
To rodzice mieszkają u mnie	2	0
Sprzeciw wobec mojej wyprowadzki	1	0
Inne przyczyny	19	9

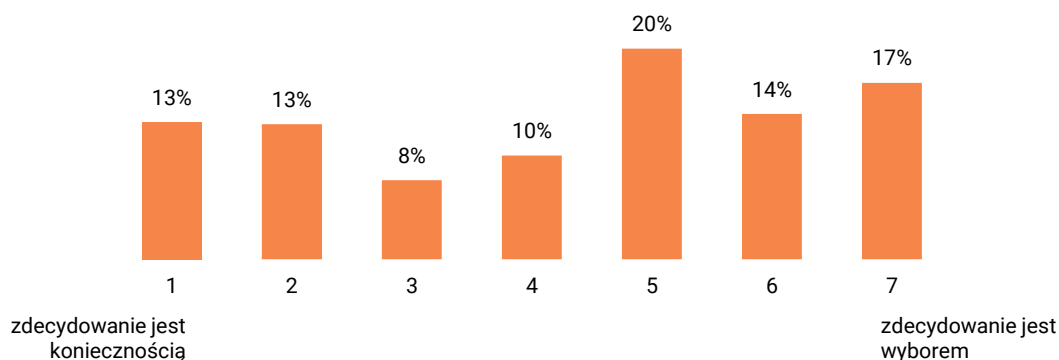
* Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondent mógł wymienić kilka powodów, dla których mieszka z rodzicami

WYBÓR CZY KONIECZNOŚĆ?

By sprawdzić, jak respondenci postrzegają mieszkanie z rodzicami, poprosiliśmy ich o określenie na skali od 1 do 7, czy mieszkanie w domu rodzinnym jest w ich przypadku bardziej wyborem, czy koniecznością (gdzie 1 oznacza zdecydowanie konieczność, a 7 – zdecydowanie wybór). Duża część gniazdowników ma problem z określeniem swojego stosunku do mieszkania z rodzicami, jednak większość określa to jako wybór.

CBOS

RYS. 11. Proszę powiedzieć, czy w Pana(i) przypadku, mieszkanie z rodzicami jest bardziej wyborem, czy koniecznością? Przy odpowiedzi proszę posłużyć się skalą, na której „1” oznacza, że zdecydowanie jest koniecznością, a „7” – że zdecydowanie jest wyborem.

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Między badanymi nie występują w tej kwestii duże różnice w zależności od wieku. Zarówno młodzi, jak i starsi gniazdownicy bardziej skłaniają się ku stwierdzeniu, że mieszkanie z rodzicami jest dla nich wyborem. Wśród respondentów w wieku 25–29 lat twierdzi tak 51%, natomiast w grupie w wieku 30–34 lata odsetek ten wynosi 58%.

TABELA 9

Proszę określić, czy mieszkanie z rodzicami w Pan(i) przypadku jest bardziej wyborem czy koniecznością	Osoby w wieku 25–34, które nie zawarły związku małżeńskiego, w podziale na wiek	
	25 – 29 lat	30 – 34 lata
	procentowanie w kolumnach	
Zdecydowanie koniecznością	9	21
Raczej koniecznością	27	14
Ani koniecznością, ani wyborem	13	7
Raczej wyborem	35	38
Zdecydowanie wyborem	16	20

Wyniki badania pokazują, że mężczyźni nieco częściej niż kobiety postrzegają mieszkanie z rodzicami jako konieczność – taką opinię wyraża 39% mężczyzn (zsumowane odpowiedzi „zdecydowanie koniecznością” i „raczej koniecznością”) wobec 31% kobiet. Z kolei kobiety częściej mają trudność z jednoznaczną oceną swojej sytuacji mieszkaniowej (14% z nich udzieliło odpowiedzi „neutralnej”, w środku skali, wobec 8% wśród mężczyzn). Obie grupy w podobnym stopniu deklarują, że mieszkają z rodzicami z wyboru (52% mężczyzn i 55% kobiet).

TABELA 10

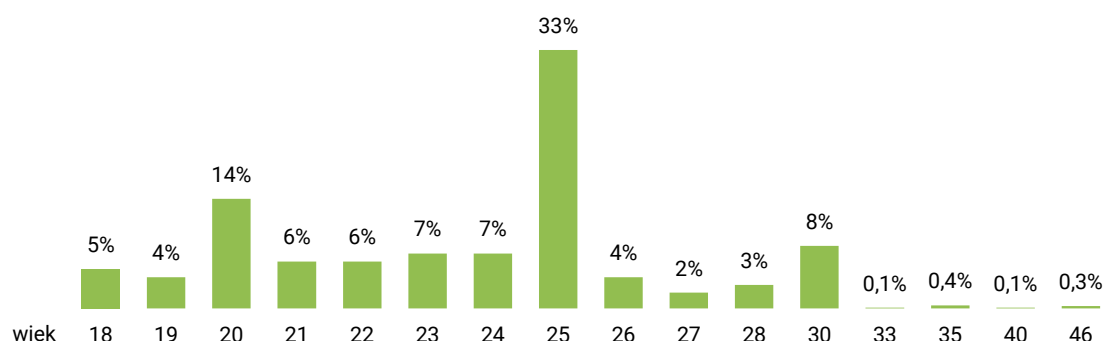
Proszę określić, czy mieszkanie z rodzicami w Pan(i) przypadku jest bardziej wyborem czy koniecznością	Osoby w wieku 25–34, które nie zawarły związku małżeńskiego, w podziale na płeć	
	Mężczyźni	Kobiety
	procentowanie w kolumnach	
Zdecydowanie koniecznością	12	17
Raczej koniecznością	27	14
Ani koniecznością, ani wyborem	8	14
Raczej wyborem	34	38
Zdecydowanie wyborem	18	17

WIEK WYPROWADZKI

Chcieliśmy sprawdzić, czy w opinii Polaków istnieje granica wieku (a jeśli tak, to jaka), kiedy dziecko powinno wyprowadzić się z domu rodzinnego. Najczęściej wskazywanym wiekiem był 25. rok życia (33%). Można więc przypuszczać, że Polacy utożsamiają moment ukończenia studiów z czasem, w którym dziecko powinno się usamodzielniać. Drugą najczęściej udzielaną odpowiedzią był wiek 20 lat, lecz wskazało go już znacznie mniej osób (14%). Pozostałe odpowiedzi pojawiały się sporadycznie.

CBOS

RYS. 12. Jaka jest, Pana(i) zdaniem, granica wieku, kiedy dziecko powinno wyprowadzić się z domu rodziców?

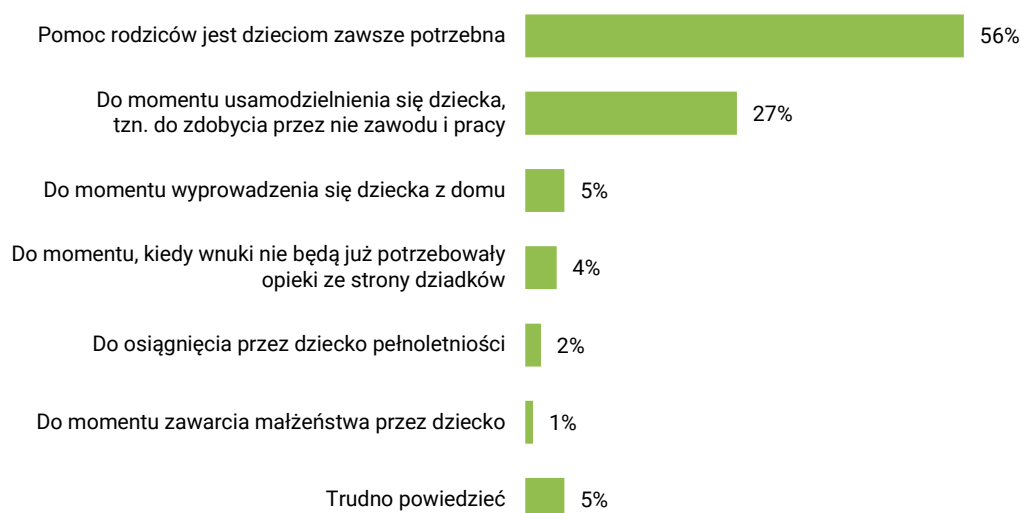

WSPIERANIE DZIECI

Interesowała nas społeczna akceptacja (bądź jej brak) wspierania dorosłych dzieci przez rodziców. By to sprawdzić, zapytaliśmy respondentów, do jakiego momentu w życiu rodzice powinni pomagać swoim dzieciom. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że większość Polaków (56%) uważa, iż pomoc rodziców jest dzieciom potrzebna zawsze. Pozostali są jednak zdania, że istnieje pewna granica w pełnieniu rodzicielskich obowiązków. Najwięcej z nich (27%) wskazuje, że wsparcie powinno trwać do momentu, gdy dziecko zdobędzie zawód i podejmie pracę. Zdecydowanie mniej respondentów sądzi, że pomoc rodziców powinna kończyć się w momencie wyprowadzki dziecka z domu (5%) lub gdy wnuki nie będą już potrzebowały pomocy dziadków (4%), albo w chwili osiągnięcia przez dziecko pełnoletniości (2%) czy w momencie zawarcia przez nie związku małżeńskiego (1%).

CBOS

RYS. 13. Do jakiego momentu w życiu rodzice powinni pomagać swoim dzieciom?

W ciągu dwudziestu lat, poglądy Polaków na temat wspierania dorosłych dzieci uległy niewielkim zmianom. Obecnie badani rzadziej twierdzą, że pomoc rodziców jest dzieciom zawsze potrzebna (spadek o 5 punktów procentowych, z 61% w 2005² do 56% w 2025). Nie zmienił się natomiast odsetek badanych, którzy uważają, że pomoc powinna kończyć się w momencie zdobycia przez dziecko zawodu i pracy (27%).

² Komunikat CBOS „Zależność pełnoletnich dzieci od rodziców”, lipiec 2005 (oprac. M. Piszczatowska).

TABELA 11

Do jakiego momentu w życiu rodzice powinni pomagać swoim dzieciom?	2005	2025
	procentowanie w kolumnach	
Do osiągnięcia przez dziecko pełnoletniości	4	2
Do momentu usamodzielnienia się dziecka, tzn. do zdobycia przez nie zawodu i pracy	27	27
Do momentu wyprowadzenia się dzieci z domu	4	5
Do momentu zawarcia małżeństwa przez dziecko	3	1
Do momentu, kiedy wnuki nie będą już potrzebowały opieki ze strony dziadków	1	4
Pomoc rodziców jest dzieciom zawsze potrzebna	61	56

Badanie pokazuje, że wśród Polaków w wieku 25–34 lata niemal dwie piąte (39%) stanowią gniazdownicy. Na podstawie zebranych danych można scharakteryzować typowego przedstawiciela tej grupy jako mężczyznę w wieku 25–29 lat, mieszkającego na wsi, z wykształceniem średnim, posiadającego pracę i finansowo niezależnego od rodziców.

Zapytani o przyczyny pozostawania w domu rodzinnym, gniazdownicy najczęściej wymieniali czynniki ekonomiczne, takie jak brak własnego mieszkania, niewystarczające dochody czy niższe koszty utrzymania. Niemal połowa przyznała jednak, że nie opuszcza domu rodziców ze względu na dobre warunki mieszkaniowe.

Warto zauważyć, że gniazdownictwo to zjawisko wielowymiarowe – oprócz przyczyn finansowych istotną rolę odgrywają także więzi emocjonalne i relacje rodzinne. Co piąty respondent jako powód pozostawania w domu wymieniał przywiązanie emocjonalne do rodziców, a kobiety dwukrotnie częściej niż mężczyźni deklarowały konieczność zaopiekowania się rodzicami. Może to wskazywać, że w polskim społeczeństwie nadal silnie zakorzenione jest przekonanie, iż to właśnie kobiety powinny pełnić funkcję opiekunek w rodzinie. Zjawisko gniazdownictwa jest zarówno skutkiem ekonomicznej konieczności, jak i odbiciem zmian kulturowych i obyczajowych wśród młodych Polaków.